

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 8. april
Vår ref: BTH

Høring – Forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Vi støtter arbeidet med standardisering gjennom overordnede krav til innhold og struktur i statlige årsrapporter, og de mål som ligger bak standardiseringsarbeidet.

Standardisering er viktig ikke minst for de ulike brukergruppene til årsrapportene. Flere av forslagene er begrunnet med behovet for rapportering til departementet. For oss er rapporteringen til andre brukere enn departementet den viktigste grunn for standardiseringen. Det er ulike grupper som har interesse av denne rapporteringen. Felles for disse, i motsetning til departementet, er at de ikke har mulighet for å be om eller kreve informasjon. Derfor er forslaget meget viktig.

Det fremgår av høringsnotatet at målet med standardiseringen blant annet er å gi bedre grunnlag for sammenlikninger på tvers av statlige virksomhet og legge til rette for strategisk styring. Vurdering av ressursbruken nevnes som et viktig formål. Uten felles regnskapsregler i bunnen, vil tallene som danner utgangspunktet for sammenlikningen mellom statlige virksomheter ikke være sammenlignbare. Og tallene vil for de mange virksomhetene som bruker kontantprinsippet si lite om ressursbruken.

Begrepet strategisk styring synes ikke å ha noen eksakt definisjon. Vi oppfatter at det innebærer styring for oppnåelse av utpekte mål gjennom hensiktsmessige handlinger som krever minst mulig ressursinnsats. Etter vår oppfatning krever strategisk styring oversikt over hva det koster å utføre handlinger som oppfyller målene.

Kontantprinsippet kan aldri gi nødvendige opplysninger om dette. Periodiserte regnskaper må til. Med utgangspunkt i departementets mål gjengitt over, oppfordrer vi til at det tas initiativ til at bruk av periodiserte regnskaper blir pliktig for statlige virksomheter.

Vi støtter også at det stilles krav om publisering av årsrapporter for statlige virksomheter. Årsrapporter for statlige virksomheter vil ha interesse for andre brukere enn departementet, for eksempel kunder (eksterne og interne), leverandører, politikere, konkurrenter, velgere mfl. Disse brukerne risikerer å gå glipp av ønsket informasjon dersom det ikke foreligger et publiseringskrav for virksomhetene.

Det er etablert et offentlig regnskapsregister. Det er naturlig at regnskapene også for statlige virksomheter gjøres tilgjengelige via Regnskapsregisteret. I tillegg må årsrapporten naturligvis også være allment tilgjengelig hos den enkelte virksomhet for eksempel på virksomhetens hjemmeside.

Utarbeidelse og offentliggjøring av årsrapporten vil være en utmerket måte å beskrive overfor samfunnet og brukerne formålet med og resultatet av virksomheten. Årsrapporten har en viktig rolle utover å presentere historisk finansiell informasjon.

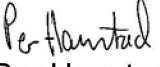
Vi støtter også at den nye kontoplanen brukes til å sammenstille innbetalinger og utbetalinger etter art, slik det er gjort i note C i bevillingsoppstillingen i årsregnskapet. Virksomhetsregnskapet etter art som foreslås som en annen pliktig del av årsregnskapet for virksomheter som ikke benytter SRS (del VI i Årsrapporten), og som består av resultatoppstilling, balanseoppstilling og noter, støtter vi derimot ikke. Vi synes det er misvisende å bruke ordet balanseoppstilling om en oversikt som ikke gir noen fullstendig oppstilling over de eiendeler og forpliktelser virksomheten faktisk har. Vi stiller oss også tvilende til nytten av resultatoppstillingen. Her synes det som om kontantprinsippet er erstattet av et "fakturaprinsipp", uten at det gir noen bedre måling av et resultat for virksomheten. Bruk av "fakturaprinsippet" framstår heller ikke som pliktig, i den forstand at det åpnes for at virksomhetene også kan velge å periodisere enkelte resultatposter i virksomhetsregnskapet, for eksempel feriepenger.

Manglende krav til bruk av samme prinsipp og åpning for delperiodisering av resultatposter gir tall som ikke er sammenlignbare. Fra før har man manglende sammenlignbarhet som en følge av at virksomhetene kan velge mellom SRS og kontantprinsippet. Her innføres i tillegg et prinsippvalg innenfor virksomhetene som bruker kontantprinsippet som gir ytterligere svekkelser i sammenlignbarheten av regnskapsinformasjonen mellom virksomhetene som bruker kontantprinsippet. Etter vårt syn bør det kun være to helt klare valgmuligheter knyttet til regnskapsprinsipper for statlige virksomheter; enten et rent kontantprinsipp eller et fullstendig periodiseringsprinsipp etter SRS-ene. Det bør ikke innføres et nytt «fakturaprinsipp» for virksomhetsregnskap og heller ikke åpnes for valgmuligheter innenfor bruken av periodiseringsprinsippet etter SRS-ene. Vår klare oppfatning er at dette vil motvirke målsetningene med standardiseringen knyttet til å gjøre innholdet lettere tilgjengelig for brukerne (forståelse) og å gi bedre grunnlag for sammenligninger.

Informasjonen i virksomhetsregnskapet med dagens valgfrihet mellom prinsipper synes etter vårt syn ikke nyttig. Et krav om et virksomhetsregnskap vil først ha noe for seg dersom det innføres krav om periodisert regnskap. Etter vårt syn må det innføres krav om periodiserte regnskaper, og deretter krav om virksomhetsregnskap. Da vil det vise hva ressursinnsatsen har kostet, og i tillegg vil en få en komplett balanseoppstilling som viser virksomhetens eiendeler og forpliktelser. Vi foreslår at virksomhetsregnskapet tas ut av kravene til årsregnskapet, og at det heller innføres notekrav til linjene i note C i bevilgningsoppstillingen. En slik tilnærming medfører at det ikke er behov for note 5 og note 8 til 11. I tillegg mener vi at det burde innføres et opplysningskrav for eiendeler som virksomheten besitter, med opplysninger om anskaffelseskost, anskaffelsesår og antatt levetid.

Vi står gjerne til disposisjon for nærmere råd om reglene for årsrapportene.

Med vennlig hilsen
Den norske Revisorforening

Per Hanstad
Adm. direktør

Harald Brandsås
Fagdirektør